

- **Cenzura:** od 1953 HSTD, 1.1.1967 ÚPS, zrušena 26.6.1968, 26.9.1968 obnovena; ideologická komise ÚV KSČ [ref. Jan Kohoutek]
- **Aféra (Jaroslav) Pružinec - interpelace 17.5.1967 v NS**
 - **Text interpelace** [in Scéna, XV, č. 6 (28.3.1990), s.5]
 - **Dopis filmařů ministru kultury** [Václav Havel na IV. sjezdu SČSS, in *IV. sjezd Svazu československých spisovatelů (Protokol). Praha 27.–29. června 1967*. Praha: Československý spisovatel, 1968, s. 136-137]

V kinematografii jako v průmyslovém odvětví zůstal sice zachován státní monopol, nicméně od roku 1962 byl na Barrandově zaveden **decentralizovaný produkční systém tvůrčích skupin**, jež fungovaly jako relativně samostatné jednotky.

- **Alois Poledňák** (ředitel ČSF 1959- září 1969)
- **Vlastimil Harnach** (ředitel FSB 1963-listopad 1969;“kultivovaný a tolerantní manažer odchovaný Baťovou školou, který důsledně hájil tvorbu proti administrativním zákrokům“ – Jan Svoboda in *Démanty všednosti*, 329)
- **FITES** (1965- leden 1970)

Důležitým rozvojovým činitelem byla také pražská **Filmová akademie múzických umění**, která vychovávala první generace kulturně a řemeslně vzdělaných filmařů (od 1946/7, pátá škola na světě: Berlín, Řím, Paříž, Moskva).

Součástí **evropského hnutí nového filmu**, v jehož rámci rozvíjela podněty italského neorealismu, britského civilismu a francouzské nové vlny vč. cinéma-vérité:

- Free cinema: civilismus, sociálně kritický realismus (Lindsay Anderson, Karel Reisz ad.)
- Francouzská nová vlna: introspektivní zájem o lidský subjekt a jeho vnitřní svět (François Truffaut, Jean-Luc Godard ad.)
- Cinéma-vérité: metoda sociologizujícího dokumentarismu (Jean Rouch, François Reichenbach)
- USA (direct cinema, newyorská škola): John Cassavetes (*Shadows*), Shirley Clarke, Albert a David Meysles, Philip Leacock ad.

Koncept film-pravda:

Marcel Martin: „Film pravda“ – historie a poučení. *Cinema 63*, leden 1963; česky in *Panoráma zahraničního tisku*, 1963, č. 5, s. 208-213.

V průsečíku těchto podnětů a podmínek se zrodil fenomén, který v sobě slučoval dva aspekty: aspekt etický, jenž souvisel s **kritickými občanskými postoji a morálními nároky**, (a) aspekt umělecký, jenž spočíval v kritické **distanci od předchozí etapy normativní estetiky socialistického realismu**.

Nová vlna se tak vymezovala vůči

- falešnému ideologizovanému obrazu světa stalinistického období,
- konvencím klasického filmu / socialistického realismu

Citace Ivan Passer:

- Vlivy: absurdní drama, Kafka, lyrické a surrealistické tradice meziválečného období